

Mölnads kommun

stad@molndal.se

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Katrinebergsskolan
i Mölnads kommun

Uppföljning av tillsyn i Katrinebergsskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Mölndals kommun under våren 2017 och fattade den 11 maj 2017 beslut efter tillsyn i Katrinebergsskolan.

Skolinspektionen bedömde i beslutet att det bland annat fanns alvarliga brister i arbetet med att tillförsäkra alla elever vid skolenheten studiero.

Huvudmannen förelades därför att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. Vid Skolinspektionens uppföljning av beslutet visade det sig att flertalet brister var avhjälpna men att det fortfarande fanns brister i studieron för eleverna på Katrinebergsskolan. Skolinspektionen fattade därför ett uppföljningsbeslut, den 11 januari 2018, där huvudmannen på nytt förelades att vidta åtgärder så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Skolinspektionen har gjort en uppföljning av bristen som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Mölndals kommun inkom med den 10 april och uppgifter som framkom vid Skolinspektionens uppföljningsbesök som genomfördes den 3 maj 2018.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Mölndals kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	Föreläggande	2018-11-05

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa dessa brister.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mölndals kommun att senast den 5 november 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Mölndals kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i beslut den 11 maj 2017 att det bland annat fanns allvarliga brister i arbetet med att tillförsäkra alla elever vid skolenheten studiero. Huvudmannen förelades därför att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. Vid uppföljning av detta beslut konstaterade Skolinspektionen att huvudmannen vidtagit många åtgärder och att dessa gett avsedd effekt inom de flesta områden där brister konstaterats. Dock framkom att det

fortfarande fanns brister i studieron för eleverna på Katrinebergsskolan. Skolinspektionen fattade därför ett uppföljningsbeslut, den 11 januari 2018, där huvudmannen på nytt förelades att vidta åtgärder så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. I beslutet framgår att huvudmannen förelades att inkomma med en redovisning av vidtagna åtgärder till Skolinspektionen senast den 10 april 2018.

Huvudmannens redovisning

Huvudmannen har den 10 april 2018 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder för att avhjälpa bristerna. Av redovisningen framgår bland annat att de genomfört en elevenkät i november 2017 samt i mars 2018. Av elevenkäten som genomfördes under hösten framkom att alla elever inte tillförsäkras studiero. Vidare framgår att rektorn till följd av det som framkom i enkätresultaten genomfört verksamhetsbesök med stöd av Skolinspektionens observationsschema. Utifrån vad som framkom vid lektionsbesöken har rektorn fattat beslut om att vidta flera åtgärder, exempelvis förstärkning med ytterligare personal och handledning av skolpsykolog/kurator. Resultatet av enkäten som genomfördes våren 2018 visade, i jämförelse med den enkät som genomfördes hösten 2017, att eleverna hade en mer positiv uppfattning i vissa frågor men en mer negativ uppfattning i andra. Exempelvis framgår att de flesta eleverna (94 procent) anser att läraren är tydlig med vilka regler som gäller medan 84 procent av eleverna håller med om att läraren ser till att reglerna efterlevs. Detta är, enligt vad som framkommer i redovisningen, en minskning med nästan åtta procentenheter i jämförelse med föregående mätning. Det framgår vidare att det främst är elever i någon årskurs som är kritiska och inte håller med om att läraren ser till att reglerna efterlevs. Även avseende påståendet "Min lärare ser till att jag kan koncentrera mig på mitt arbete" syns enligt redovisningen ett något sämre resultat (en minskning med nästan tre procentenheter) än vid föregående mätning. Även här framgår att det främst är elever i vissa årskurser som är kritiska till påståendet. I huvudmannens redovisning av arbetet med att avhjälpa påtalade brister, som konstaterades i uppföljningsbeslutet, framgår att huvudmannen vidtagit flera åtgärder för att komma till rätta med den dåliga studieron. Exempelvis följer samtliga lärare en gemensam lektionsstruktur som eleverna möts av varje dag i alla skolans klasser. Lärare och elever använder sig också av en metod som de kallar "Trafikljusmodellen" vilken används i syfte att skapa tydlighet, struktur och studiero när eleverna ska arbeta. "Trafikljusmodellen" tydliggör för eleverna om de ska tänka tyst och arbeta enskilt, samtala med låg ljudnivå eller om det kollegiala lärandet ska vara fokus och ljudnivån därmed kan tillåtas att bli lite högre. Därtill får arbetslagen regelbunden handledning av elevhälsoteamet för att främja ett inkluderade förhållningssätt, då detta tillsammans med bemötande är områden de arbetar med gemensamt på skolan.

Dessutom har personal och elever tillsammans utformat ordningsregler och klassregler, som enligt redovisningen ger eleverna tydliga ramar och rutiner så att de vet vad som förväntas av dem när de är på skolan. Avslutningsvis i redovisningen skriver huvudmannen att deras bedömning är att vidtagna åtgärder har bidragit till och fortsättningsvis kommer att bidra till att det råder studiero och trygghet på skolan.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 3 maj intervjuades rektorn, lärare, elever och representanter för elevhälsan. Majoriteten av de intervjuade beskriver att studieron har förbättrats jämfört med tidigare men det framkommer också exempel som beskriver att elevernas skolmiljö inte präglas av studiero.

I intervju med eleverna framkommer att studieron varierar i olika klasser. Vissa elever menar att det oftast är studiero, medan andra uppger att de har studiero en till två lektioner per dag och att de övrig tid inte kan koncentrera sig på skolarbetet på grund av att det är för stökigt. I de fall det inte är studiero handlar det enligt eleverna om att de blir störda på grund av att elever skriker, bråkar, springer runt och pratar över klassrummet. Eleverna som beskriver att de oftast inte har studiero berättar att det var på samma sätt även under föregående termin. Det var inte bra då och det är inte bra nu heller, säger eleverna. Eleverna berättar vidare att metoden med "Trafikljusmodellen" inte fungerar i deras klass samt att elever som bryter mot ordningsreglerna inte lyssnar på lärarens tillsägelser. Vissa av eleverna som i intervju uppger att de inte har studiero menar att de inte hinner klart med uppgifter de ska göra och att läraren får ägna lektionstid åt att skapa studiero istället för att ägna den åt undervisning.

I intervju med lärare framkommer att studieron generellt har förbättrats på skolan jämfört med tidigare men att elevernas skolmiljö inte präglas av studiero. När lärare beskriver studieron i de olika klasserna på skolan framkommer att de anser att det oftast är studiero men att mer arbete krävs för att få till studiero hela dagen för eleverna i någon av klasserna. Exempelvis kan det enligt lärarna vara studiero på förmiddagarna medan det under eftermiddagarna är svårare att få studiero. Detta beror enligt lärarna på att det är långa pass, att eleverna är trötta och inte orkar koncentrera sig. I intervju med lärare frågar Skolinspektionen om studieron i de specifika ämnen som eleverna lyft som problematiska. Lärarna uppger då att eleverna vid något tillfälle nämnt för dem att det är stökigt i dessa ämnen. De säger även att detta lyfts i samtal lärare emellan när de diskuterat hur de kan stötta varandra i arbetet med att utveckla undervisningen.

I intervju med elevhälsan framkommer på samma sätt som i intervju med lärare att studieron generellt blivit bättre på skolan men att mer arbete krävs i vissa delar av utbildningen för att elevernas skolmiljö ska präglas av studiero. Exempelvis har de fått information från elever, lärare och rektorn att det är svårare att få studiero i vissa ämnen och att det inte alltid är studiero på eftermiddagarna.

I intervju med skolledningen, som består av rektorn och biträdande rektorn, framkommer att vissa delar av utbildningen inte präglas av studiero men att studieron generellt har blivit bättre som en följd av de många åtgärder som skolan vidtagit. Vid de lektionsbesök som genomförts av biträdande rektorn har det enligt de intervjuade inte framkommit något annat än att det är studiero på lektionerna. Dock har skolledningen via elevenkäter identifierat att det "finns utmaningar" gällande studieron inom vissa delar av undervisningen och att det handlar om ämnen där eleverna ofta behöver mycket hjälp. Åtgärder har vidtagits för att möta dessa utmaningar, exempelvis genom att specialpedagogen gett stöd till elever, berättar skolledningen. Angående de insatser som påbörjades hösten 2017 har dessa fått rätt effekt men det tar tid till åtgärderna fått full effekt, menar skolledningen.

Vid kommunikering av uppgifter som Skolinspektionen inhämtat vid tillsyn tillägger rektorn att de tillsatt mer resurser i arbetet med att skapa studiero. Bland annat beskriver rektorn att en fritidspedagog fått utökad tid i sitt schema för att öka närvaron i en av klasserna och arbeta med elever i behov av särskilt stöd. Därtill beskriver rektorn att specialpedagogen har intensifierat arbetat med elever i behov av särskilt stöd samt att en omorganisation av klassammansättningarna kommer att genomföras inför nästa läsår.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i studieron för eleverna på Katrinebergsskolan. Tillsynen har visat att huvudmannen vidtagit flera åtgärder som gett positiv effekt då de på många sätt förbättrat skolmiljön för flertalet elever på skolan. Emellertid framkommer det vid uppföljningen att det fortfarande finns delar i utbildningen där undervisningen inte kan anses vara präglad av studiero. Detta då många elever i dessa klasser/ämnen alltjämt störs av bristande studiero som påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen. Att alla elever inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av

Beslut

2018-06-18

7 (7)

Dnr 43-2015:9203

studiero strider mot författningarnas krav. Skolinspektionen förelägger därmed Mölndals kommun på nytt att vidta ytterligare åtgärder för att avhjälpa bristen.

Motivering till val av verktyg

Mölndals kommuns verksamhet vid Katrinebergsskolan uppfyller ännu inte de krav som följer av gällande föreskrifter avseende elevers studiero. Mölndals kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

På Skolinspektionens vägnar

X Hans Larson

Hans Larson

Enhetschef

Signerat av: Hans Larson

X Susanne Nordberg

Susanne Nordberg

Föredragande/Utredare

Signerat av: Susanne Nordberg